

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΚΑΙ

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΑΚΕ)

Αθήνα, 08-10-2026

Προς τους : (α) Υπουργούς Πολιτισμού, (β) Εξωτερικών και (γ) Εθνικής Άμυνας

Θέμα: Η εκκρεμότητα επαναπατρισμού των οστών του Ιωάννη Βελισσαρίου, του Γεωργίου Κολοκοτρώνη και των λοιπών Ελλήνων πεσόντων στη Βουλγαρία — Από τις διαβεβαιώσεις Δένδια του 2021 στον σημερινό απολογισμό ευθυνών

Στις 10 Αυγούστου 2021, απαντώντας στην υπ' αριθμ. 8309/28.7.2021 κοινοβουλευτική ερώτηση, ο τότε Υπουργός Εξωτερικών κ. Νίκος Δένδιας αναγνώριζε ότι το ζήτημα της εκταφής και μεταφοράς των οστών του Ταγματάρχη Ιωάννη Βελισσαρίου ήταν γνωστό και εντασσόταν στις διμερείς σχέσεις Ελλάδας–Βουλγαρίας. Διαβεβαίωνε, μάλιστα: «Το Υπουργείο Εξωτερικών εξακολουθεί να το εγείρει σε αυτό το πλαίσιο και προβαίνει σε όλες τις δέουσες ενέργειες για την ευτυχή διευθέτησή του».

Η υπόθεση αφορά τον ήρωα των Βαλκανικών Πολέμων Ιωάννη Βελισσαρίου και άλλους Έλληνες πεσόντες στην περιοχή της Άνω Τζουμαγιάς, σημερινής Μπλαγκόεβγκραντ. Στην ίδια κοινοβουλευτική ερώτηση αναφερόταν ότι ο Βελισσαρίου είχε ταφεί δίπλα στον Ταγματάρχη Γεώργιο Κολοκοτρώνη, εγγονό του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

Ήδη τον Μάρτιο του 2015, σε δημοσιευμένη απάντησή του, το ΓΕΕΘΑ γνωστοποιούσε ότι ασχολούνταν επί τριετία με τον χώρο ταφής, ότι είχε αποστείλει κλιμάκιο αξιωματικών για την αναγνώρισή του και ότι είχε διαβιβάσει το θέμα στο Υπουργείο Εξωτερικών και στην ελληνική πρεσβεία στη Σόφια για τις αναγκαίες ενέργειες εξασφάλισης άδειας εκσκαφής και μεταφοράς των οστών.

Πέντε χρόνια μετά την απάντηση Δένδια, η κυβέρνηση οφείλει συγκεκριμένο απολογισμό για την εκπλήρωση αυτής της δέσμευσης. Το ζήτημα αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα μετά την ανακοίνωση του Υπουργείου Πολιτισμού, στις 29 Σεπτεμβρίου 2026, για τη συμφωνία με τη Βουλγαρία σχετικά με 48 κειμήλια και την παράδοση των λειψάνων που αποδίδονται στον Σαμουήλ, μαζί με το λοιπό

ανθρωπολογικό υλικό των τεσσάρων σαρκοφάγων του Αγίου Αχιλλείου. Στη συγκεκριμένη ανακοίνωση απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά στην υπόθεση των Ελλήνων πεσόντων.

Ο σεβασμός στην ιστορική μνήμη κρίνεται από την έμπρακτη φροντίδα για εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα. Οι διαβεβαιώσεις ενώπιον της Βουλής δημιουργούν υποχρέωση λογοδοσίας, με ημερομηνίες, έγγραφα, αποτελέσματα και προσδιορισμό ευθυνών.

Ερωτώνται οι κ. Υπουργοί:

1. Ποιο είναι το συγκεκριμένο αποτέλεσμα των «δεουσών ενεργειών» που επικαλέστηκε ο κ. Δένδιας το 2021; Ποια διαβήματα, υπηρεσιακά αιτήματα και διμερείς συναντήσεις ακολούθησαν έως σήμερα, σε ποιες ημερομηνίες και με ποιες έγγραφες απαντήσεις της βουλγαρικής πλευράς;
2. Ποιο είναι σήμερα το ακριβές στάδιο της υπόθεσης; Έχει προσδιοριστεί και τεκμηριωθεί ο χώρος ταφής, έχει εξασφαλιστεί πρόσβαση και προστασία του, έχει υποβληθεί πλήρης φάκελος για άδεια εκσκαφής και έχει εκδοθεί σχετική απόφαση; Ποια από αυτά τα βήματα εκκρεμούν και από ποια αρχή;
3. Πού οφείλεται η πολυετής καθυστέρηση; Σε ρητή άρνηση των βουλγαρικών αρχών, σε αναπάντητα ελληνικά αιτήματα, σε τεχνικές δυσχέρειες ή σε εκκρεμότητες των ελληνικών υπηρεσιών; Για κάθε εμπόδιο, ποια ενέργεια έγινε για την άρση του και ποιος φορέας έχει την ευθύνη του επόμενου βήματος;
4. Ποιες πρωτοβουλίες ανέλαβε ο σημερινός Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Νίκος Δένδιας για την υπόθεση την οποία είχε ήδη αναγνωρίσει και χειριστεί ως Υπουργός Εξωτερικών; Ζήτησε ενημέρωση για την εξέλιξή της και εισηγήθηκε συγκεκριμένο σχέδιο ολοκλήρωσης; Πότε και με ποιο αποτέλεσμα;
5. Ενημερώθηκε το Υπουργείο Πολιτισμού για την υπόθεση πριν από τη διαπραγμάτευση της πρόσφατης συμφωνίας με τη Βουλγαρία; Εάν ενημερώθηκε, πώς αξιοποίησε την ενημέρωση; Εάν παρέμεινε ανενημέρωτο, πώς εξηγείται η απουσία συντονισμού για μια εκκρεμότητα επισήμως γνωστή επί σειρά ετών;
6. Ζήτησε η ελληνική πλευρά, κατά τις πρόσφατες διαπραγματεύσεις, συγκεκριμένη βουλγαρική δέσμευση για τη διευκόλυνση της εκταφής, ταυτοποίησης και μεταφοράς των οστών; Εάν ναι, ποια ήταν η απάντηση και πού αποτυπώνεται; Εάν όχι, με ποιο σκεπτικό έμεινε εκτός των συνομιλιών μια ήδη αναγνωρισμένη εκκρεμότητα των διμερών σχέσεων;

7. Περιλαμβάνει ο κρατικός φάκελος αυτοτελή τεκμηρίωση για τον Γεώργιο Κολοκοτρώνη και τους λοιπούς Έλληνες πεσόντες; Ποια πρόσωπα και ποιοι χώροι ταφής καλύπτονται από τα ελληνικά αιτήματα και ποιες ενέργειες προβλέπονται για την επιστημονική ταυτοποίηση των λειψάνων;
8. Ποιο δεσμευτικό σχέδιο ενεργειών αναλαμβάνουν τώρα τα τρία υπουργεία; Ποιος θα έχει την ευθύνη συντονισμού, ποια χρηματοδότηση και επιστημονική υποστήριξη θα διατεθούν και εντός ποιας προθεσμίας θα υποβληθούν τα αναγκαία αιτήματα στη βουλγαρική πλευρά; Πότε θα ενημερωθεί εκ νέου η Βουλή με συγκεκριμένα αποτελέσματα;

Ζητούμε από τα αρμόδια υπουργεία να μας καταθέσουν :

A) τα σχετικά ελληνικά αιτήματα,

B) τις βουλγαρικές απαντήσεις και

Γ) την αλληλογραφία συντονισμού των συναρμόδιων υπουργείων, με την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών για τυχόν διαβαθμισμένα στοιχεία.

Ο ερωτών βουλευτής

Ρούντας Ναπ. Γεώργιος